

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

reginam, sibi coniunxit matrimonio. Antiochia quoque Christianis supererat: Aderat eius princeps, & rebus bene gestis, ad sua remeabat. Territi Saraceni, multis de locis cessere Christianis: Ita ditio Antiocheni quoque principis extensa est. Thorutum à Tyro mille passibus distabat, in monte positum, inexpugnabile videbatur: quod fortissima hostium manus tenebat, quotidianis incursionibus Christianam militiam fatigabat. Visum est principibus obsideri: multū diuqz, in expugnatione frustra laboratum. Aderant Saxones pleriqz, qui in Hercinia fodiendis mineris desudant: Aggressi opus, cuniculis factis, muros subraunt: Territi hostes, circunspiciunt: sed occurrere tanto non poterant periculo: Summa cogitabant: mors, & quidem crudelis, ante oculos: deliberabant, vt interposito colloquio, vitam, si non aliud, paciscerentur: Ad proximos verfi, inducias parvus ad mutuos sermones depositum, & accipiunt. Vbi venit est ad colloquium, primum poscent, quis sit princeps à quo oppugnentur. Illi referunt: Esse Henricum Palatinum Rheni potentissimi ducis Leonis filium: Eius poscunt, presentiam: Quibus obijcitur: Turbatores ejus pacis & veritatis inimici. Illi respondent, de vitroque sibi certa esse colloquia cum principe. Venit, & rogatur ab his, vt interposita pace & fide publica, in medium dicantur pri:incipium, facturi deditioem.

CAPVT XII.

HEnricus Palatinus eos deducit: Aderat inter alii pta est oratio, qua comiserationem efflagitaret: Communem esse Deum, quem viriqz, colerent, ritum diversum: Illis Abraham esse generis principium: quod à Saragenni, Saraceni dicantur, fratres esse, communi prius

preditos humanitate, sub vno patre Deo : humanarum rerum varietate, iam se victos, sapè antè victores : nunc accipiant deditos, solas vestes cum vita permittentes: In ipsa arce captiuos plurimos cum multis esse thesauris : accepta deditione, abire sinantur, orant : neq³ difficile illis futuram, hoc capto præsidio, duorum proximorum occupationem. Inclinauerē multi vt deditonem acciperent : Alijs ex re visum, vt expugnata arce, terrorē in hostem congerint : Ita non vnum sensere. Adolphus comes nonnullos ex contradicentibus perducit ad muros, munitionem ostendit, pericula quanta immineant oppugnantibus, ponit sub oculos, & insentientia sue parvus multos perduxit, vt placeat deditio, modò obsides dent ad implendas conditiones. Retulere septem ex Saracenis, qui venerant, rem ad consortes : Ibi fit complatio: Resistunt milites in faciem primoribus : nunquam se viuos arcem hostibus permisuros : Quid enim desit, nesciant : Arma, commeatus, valla, propugnacula. Igitur ex sententia militum conditiones pernegantur: Iterum oppugnantur, defendant : & in longitudine temporum defecere Christianis commeatus : A Tyro petendi erant, nec infirma manu propter incursionē hostium, dimidium misere copiarum, reliqua parte ad obsidem remanente. Diu aberant : Timor inuadit Christianos : sed cū redisse nunciarentur, recreati sunt : Simil tamen & hoc renunciatur, properare Saphadinum principem potentiissimum, cum Persis, Medis, & Assyrijs, & infinita hominum colluvie. Non potuere non timere, qui apparatum hostium & suorum paucitatem respexerent. Itaq³ relicta obsidione, Tyrum atq³ Aconem petiunt : Vulnerati ac infirmi multi (misera facies) relicti, quibus potuere viribus insequuti sunt. Iā veniente Mar-

zia

tio de patria quandoq; sua cogitabant: & comparatis
naubus, præsertim quod Imperatore mortuo nemo su-
pereisset, qui suppetias mitteret: & in rebus cuiusq; do-
mesticis per iuratio, quæ solet cum nouis surgere principi-
bus, timebatur. Solus Moguntinus & Verdensis præsu-
les remansere, qui iam dudum ex Imperatoris decreto
ibant coronare regem Armeniae: qui hoc ab Imperatore
dudum efflagitasset. Peregit ergo Moguntinus in rege
Armeniae, quod antè cancellarius in rege Cypri: Com-
posuitq; pace sequestra res inter eundem nouum regem,
& principem Antiochie.

C A P V T   X I I I .

Oper et preium est paucis inserere, hoc tempore
factam Liuoniam ad Christi fidem conuersionem
per gentem Saxonum, & eos, qui in eam prouinciam
mercandi gratia è ciuitatibus Saxonia atq; Vandale
nauigârunt. Fuit autem primus huius plâtationis author
nouellæ dominus Meynerus (alij dixerunt Meynardum)
Zegelbergensis canonicus: quæ eloquiu Domini inflam-
mantuit, vt eidē populo infideli pacē Domini nūciaret, &
paulatim calore fidei faceret scintillare. Cūq; vir bonus
per aliquot annos cū mercatoribus eò nauigaret, & ope-
re pietatis deuotus insisteret, sensit manū Domini nō ab-
breuiatā, & auditorū deuotionē plurimā. Accedens igit
tur Bremensem ecclesiam, cui tū præerat Hartwicus se-
cundus, de negocio pietatis apud eundem atq; capitulum
eius verba fecit, nè in vanum laboraret, sed maiorū au-
thoritate res inchoata procederet. Impartitur archie-
piscopus volens viro zelofo euāgelizandi autoritatem:
ipsumq; pontificali subiectum honore, mittit in gentem
Christo conciliandam. Ipse igitur Meynardus humilis
& deuotus, auditoribus suis verbi spargens semina, ar-
guen-

